

Nhìn Em Nhìn Thành Phố Nhìn Quê Hương

Nguyễn Sa

Buổi sáng thức dậy, anh cởi bộ quần áo ban đêm
và cơn ác mộng
em còn ngủ
anh bỗng nhìn thấy em
như mới nhìn thấy em
như trời đất bỗng nhiên mùa xuân
như cánh tay bỗng nhiên rạo rực.

Em ngủ đi
ngủ cho ngoan
thành phố, dưới kia, đã thức giấc
có quan hệ gì
thành phố trống rỗng
thành phố nào đầy chiến xa đại bác
đầy non sắt đầu dây thép đầy mìn chông
mà không trống vắng
đám đông nào buồn bã
mà không cô đơn.

Mặt trời đã mọc
vẫn ở phía đông
nỗi đau xót và tủi nhục
của quê hương
vẫn ở bốn phía
chút nữa thức giấc
em sẽ thấy
tất cả vẫn còn đó
chiếc hẻm đưa tới đường
con đường đưa tới phố
ở đó
dù nắng
dù mưa
nắng như chưa từng có
mưa như chưa từng có
nhớ nhớt vẫn chạy cùng đường
vẫn tanh tươi
mùi sắt
mùi lửa đảo
mùi xác chết
ở đó
dưới nắng
dưới mưa
em sẽ thấy
anh vẫn đi
vẫn cất lên những lời thô tục
nguyên rủa

Những lời thô tục và nguyên rủa
đập vào mặt cuộc đời
cuộc đời chó đẻ
thế kỷ chó đẻ
chiến tranh chó đẻ
anh đã nói với cuộc đời
theo em có điều gì để nói
có điều gì khác cần nói
nói với ai

nói ở đâu
nói ở phương đông
với loài rắn
nói ở phương tây
với loài quạ
anh đã lên tận miền băng giá
nói với loài gấu mùa đông
chút nữa em nhìn coi
thân hình anh tiều tụy,

Đây là anh đã làm đúng lời em dặn
mỗi ngày
anh mượn của hiệp sĩ thanh gươm
mượn ân sủng của nhà tu hành
mượn của mẹ lòng nhẫn nại
mỗi ngày anh soi gương
những vết sẹo em cho anh
trên má
trên môi
những hình tượng lạ kỳ
những hình tượng
mang lại sức khỏe vô biên
như tổ tiên anh
xâm hình thủy quái,

Đây là anh đã làm đúng lời thần linh
mỗi đêm trong chiêm bao
anh trở về đó
ai không muốn trở về đó
anh nghe thấy tiếng em hát
cùng với nỉ non của sóng
anh nghe tiếng em cười
với chân bước xôn xao
anh thấy chiếc thuyền đánh cá
có mùi muối mặn
nằm ngủ trong đêm
em nằm trong tay anh
em thấy không
em nhớ không
tiếng em dặn dò
tiếng gió đêm dặn dò
bao giờ trở về quê hương
anh sẽ mua một chiếc thuyền
chở em ra biển đông
và hôn em
cùng với tia mặt trời thứ nhất

Ôi, trái đất có nơi kỳ diệu đó chẳng
cao hơn núi cao
sâu hơn biển sâu
lạnh hơn chốn giá băng
nóng hơn vùng nhiệt đới
nơi, lần đầu, nhìn thấy mắt em
cầm được tay em
thở được hơi em
nơi anh tìm ra loài cây kỳ lạ
vừa chạm tới lá
đã rung động tới cành
vừa trở gót ngó lui
quên nhìn hoa
đã mùa đông rã cánh,

Nơi, ngày anh làm thơ
sáng anh làm thơ
chiều anh làm thơ
ban đêm trong chiêm bao
anh thấy những hành tinh
đứng nhìn mắt em
những thảo mộc thơm ngát
đứng nhìn tóc em
những loài thú
run rẩy
lông mượt và diều hiên
đứng nhìn thân thể em
rồi cảm ơn anh
đã làm vinh quang cho vũ trụ .

Ngủ đi em
ngủ cho ngoan
cứ ở nơi đó
chút nữa thức giấc
nếu muốn
em sẽ nhìn xuống phố
nhìn anh
đang đi
với những buồn bã
những thô tục và nguyên rủa
có sự thô tục nào không yếu đuối
có sự nguyên rủa nào không đớn đau,

Em nhìn coi
mùa xuân đã trôi qua
mùa hạ đã trôi qua
mùa thu đã trôi qua
bây giờ là mùa đông
mùa đông ở trên vai
mùa đông trên thành phố
lá chết ở trên cành
cành chết ở trên cây
cây chết ở trên đường
thành phố
phải thành phố đó
thành phố chiến xa và đại bác
thành phố trống vắng
quê hương trống vắng
con giun xéo đã quặn
anh đi ở đó
mặt trời vẫn mọc ở phương đông
anh vẫn đi ở đó

mà vẫn còn yêu em.